

284

PUBLICACIONS DIVULGADORES
 DELS : : SERVEIS TÈCNICS
 D'AGRICULTURA
 SERVEI D'ARBRES FRUITERS

COM ES PODA L'OLIVERA

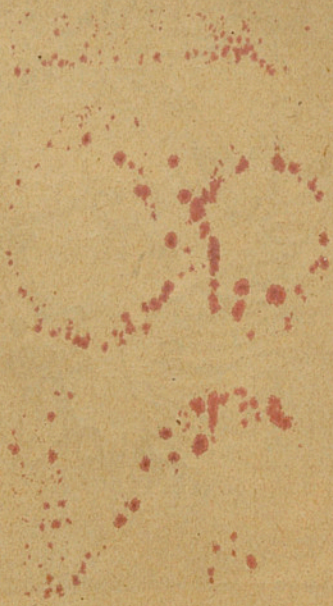
PER

AUGUST MATONS

CAP DEL SERVEI D'ARBRES FRUITERS

3.ª EDICIÓ

R. 2204

RF-1-4

COM ES PODA L'OLIVERA

EDITORIAL CATALANA, S. A. Mallorca, 257-259, Tel. 58 G. - Barcelona

COM ES PODA L'OLIVERA

Objecte de la poda.—La poda té per objecte forçar l'arbre a produir. Podar significa equilibrar la planta, significa proporcionar la producció de fruita i de fusta, és a dir, obligar l'arbre a que dongui oliva aquest any i desenrotlli al mateix temps les rametes que donaran oliva l'any que ve.

Un arbre no podat fructifica irregularment; dóna o fusta o fruit, segons les condicions climatològiques de l'anyada i segons el seu estat. Si dóna molt fruit, esgota les seves energies i no pot formar la fusta indispensable per a la collita de l'any següent; si produeix molta rama, aquesta s'emporta tot el modriment que hauria tingut d'augmentar la producció. Per això, repetim, podar és equilibrar, podar és obligar l'arbre a que formi regularment quantitats proporcionals i justes de fruita i de fusta per a que la collita sigui constant i elevada.

La poda és també una mida higiènica, és una desinfecció periòdica, car treu les parts mortes, malaltes o en decadència i dóna més força a la planta, reduint

la copa, sense reduir, en canvi, l'aparell radicular que pren els aliments de la terra.

L'olivera s'ha de podar.—En alguns indrets de Catalunya, l'olivera no es poda; es considera que aquesta és una operació inútil. Nosaltres hem sentit afirmar que és també perjudicial. No cal deturar-se a demostrar l'absurditat de tals afirmacions. Un arbre abandonat a sí mateix es desequilibra; produeix molta fusta i poc fruit i esdevé decididament anyívol i fins podem dir que esdevé irregularment anyívol, perquè dóna collites abundants sols després de llargues anyades d'infertilitat.

L'arbre no podat, s'omple de secall, és a dir, es poda ell mateix, eliminant naturalment la rama que li sobra i que no pot mantenir.

Cada quants anys s'ha de podar?—Des d'un punt de mira teòric, la poda hauria de practicar-se cada any. Podant cada any, l'arbre no arriba mai a desequilibrar-se, té sempre la quantitat de fruita i de rametes que són necessàries per a una fructificació normal. Per altra part, les operacions de poda resulten més senzilles i més curtes, es fan ferides més petites i la producció, si va acompanyada d'una adobada racional, esdevé anyal. Per últim, des del punt de mira higiènic, la poda anyal és la millor de totes, car suprimeix amb més freqüència les parts malaltes i en decadència, impeding el desenrotllament intens dels paràsits.

Però la poda anyal té un gran inconvenient; i és que exigeix un nombre molt elevat de braços,

dels quals, per desgràcia, no disposem encara a Catalunya. Per a podar anyalment totes les oliveres existents a Catalunya, seria necessari descuidar moltes altres feines del camp que s'han de fer en la mateixa època i que també són importants. Per això nosaltres aconsellem la poda cada dos anys. És un terme mig, és una solució provisional fins al dia en què disposarem del nombre de braços necessari per a practicar la poda anyal. Però mentre durin las condicions actuals, creiem que la poda anyal resulta convenient solament en reduïdes comarques on la població és abundant, on l'associació dels conreus deixa lliure un elevat nombre de braços en el període oportú per a la poda i on hi han operaris dotats de la preparació tècnica necessària per a practicar aquesta poda.

Allargar més de dos anys el període de poda és contraproduent. Ço que s'estalvia de feina es perd, multiplicat, de collita. I arribar a la poda cada 5 ó 6 ó 7 ó 10 anys ho creiem absolutament absurd perquè significa abandonar l'arbre, significa deixar-lo que es torni salvatge, a més de permetre i afavorir el desenrotllament de tota mena de malures i d'obligar en practicar la nova poda, a fer grosses ferides de lenta i insegura cicatrització.

Com s'ha de podar.—Pot afirmar-se que la poda de l'olivera és una operació senzilla; tots els errors poden reparar-se fàcilment. Així com la poda dels arbres fruiters exigeix coneixements i llarga pràctica, la de l'olivera pot fer-se només posseint bona voluntat i bon sentit. Però cal que els olivicul-

tors abandonin les tradicionals preocupacions a les quals es demostren tan lligats.

La poda que ha de fer-se al nostre país consisteix essencialment en les següents operacions:

- 1) Suprimir els xucladors (llucs, tanys, estudiants, grills, pollancs, polliços o grifons).
- 2) Treure el sec.
- 3) Tallar les rames o rametes malaltes.
- 4) Suprimir totes les rames i rametes que es dirigeixen envers l'interior de l'arbre.
- 5) Aclarir les rametes on aquestes es presenten massa espesses.
- 6) Afavorir les rames i rametes que es dirigeixen cap a fora, les que són horitzontals i les que són pèndules.
- 7) Proporcionar entre ells totes les branques.
- 8) Conservar invariablement la forma de vas fent les amputacions que siguin necessàries.
- 9) Fer ferides llises i inclinades per a que s'escorri l'aigua.
- 10) Treure la major quantitat possible de fusta vella (boscall, barrò, etc.)

Demés cal passar *almenys un cop a l'any* a treure tots els xucladors que han aparegut a l'arbre en conseqüència de la poda.

Forma que s'ha de donar a l'arbre.—És aquesta una qüestió de difícil solució. Existeixen una sèrie d'observacions i d'estudis que demostren que en totes les classes d'olivera han de tenir la mateixa forma. Això és fàcilment explicable. Cada varietat té les seves exigències i les seves aptituds i és evident

que la forma que va bé per una olivera que produeix naturalment moltes vagues, no pot anar bé per una altra que tingui tendència a produir rames dretes.

La forma ha de ésser, demés, una conseqüència de la fertilitat del terreny i del clima i d'altres fets de major complicació que no és aquest el moment d'estudiar.

Per això és que solament un estudi experimental detingut i de llarga duració de les varietats catalanes, pot permetre d'establir quina és la forma que més convé a cadascuna d'elles.

En conseqüència, mentre aquest estudi experimental s'està fent, és necessari determinar i aplicar una forma intermija que reuneixi el major nombre d'aventatges i el menor nombre d'inconvenients, una forma a la qual s'adaptin totes o quasi totes les varietats catalanes, encara que en graus diferents. Aquesta forma vindria a ésser *el mal més petit*.

Des d'ara pot dir-se que s'han d'abolir els arbres amb moltes soques: comparant dos oliveres del mateix volum, de les mateixes dimensions, una amb dos o tres soques i l'altra amb una sola soca, la primera té molta més branca grossa i molta més fusta vella que la segona, mentre que aquesta té més rama tendra, jove i viva i està, per això, en millors condicions per a fructificar.

També pot dir-se de seguida que les formes irregulars i espesses, els globus, més o menys rodons, s'han d'abandonar perquè presenten l'inconvenient d'impedir la penetració de la llum i la circulació de l'aire. En aquestes formes, les ramificacions interiors acostumen a no fructificar i quan fructifiquen

donen oliva petita que generalment no madura i que per això és sempre dolenta.

La forma intermitja i provisional que nosaltres recomanem és la de *vas*, que s'ha d'adaptar a cadascuna de les comarques on s'aplica. El *vas* té molts avantatges; deixa penetrar entre el brançatge els elements indispensables per a una bona vegetació: la llum i el aire; impedeix que l'humitat de l'aire—les boires—es deturin entre les rames i afavoreixin el desenrotllament de malures; proporciona les diferents parts de l'arbre impedint que algunes assolixin dimensions exagerades en perjudici de les altres i, per tant, equilibra la fructificació; facilita les operacions de poda, de recol·lecció, de defensa contra les malalties. Demés, és una forma a la qual—més o menys bé, però sempre bastant bé—s'adapten totes les varietats d'olivera conegudes.

La poda que recomanem ha estat practicada per esporgadors d'aquest Servei en uns 150 pobles de Catalunya, amb resultats magnífics, a pesar d'haver-se fet les proves en tota mena de terres i amb tota mena de classes d'olivera: arbequina, verdal, vera, grossal, corbella, solivenca, morruda, becaruda, palomar, etc.

Com ha de quedar l'arbre.—Després de podat, l'arbre ha de quedar clar, *molt clar*, harmònic, equilibrat, regular. No cal que sigui bonic quan la boniquesa ha de conseguir-se en detriment de la fructificació. Lo important és que faci oliva. L'arbre, demés, ha de quedar ample, fent de manera que les ramificacions s'escampin lateralment per augmentar

les seves dimensions. Un arbre petit no podrà fer mai molta oliva. L'arbre també ha de quedar alt, lo més alt possible. Un arbre baix tampoc pot fer molta oliva. La seva alçada ha d'ésser tal que la recollecció no resulti massa difícil o perillosa. Però és millor augmentar l'alçada de les escales que no pas reduir la de les oliveres. Un dels mèrits del bon esporgador consisteix en deixar l'arbre, després de podat, de les mateixes dimensions que tenia abans.

Època de la poda. — Com és natural, la poda s'ha de fer després de collida l'oliva, però cal que l'oliva es culli aviat; en cas contrari, a més dels perjudicis per tots coneguts derivats de la recollecció tardana, es verifica també un altre perjudici que s'ha de tenir molt en compte: la collita tardana obliga a practicar una poda tardana, que és aconsellable solament en casos excepcionalíssims. La poda s'ha de fer, dins lo possible, després del període de les fortes gelades i abans de que comenci la primavera i, per tant, el moviment de la saba. Si es poda abans de que hagin passat les gelades, l'arbre pateix i de vegades les conseqüències són molt greus per l'olivicultor, i si es poda quan ja ha començat la primavera, cada ferida és una boca per on es perd saba; demés, totes les rametes que es treuen en plena vegetació, representen una feina que l'arbre ha fet inútilment.

Poda de reforma.—Consisteix en rejuvenir l'arbre o en donar-li una forma diferent de la que té, fent-lo més apte a la fructificació, en conseqüència d'una neteja i d'una aclarida radicals.

L'olivera resisteix bé les ferides, encara que les cicatritzi lentament ; per això, quan sigui necessari, no s'ha de tenir por de tallar una branca grossa mal situada o revellida ; aquesta supressió, en lloc de ésser perjudicial serà beneficosa. Més d'una vegada hem presenciat i practicat amputacions de rames extraordinàriament grosses sense que l'arbre hagi demostrat cap patiment en la seva vegetació. Al contrari, una amputació feta amb criteri i oportunitat, determina una intensificació en la vegetació i, per conseqüència, un augment de producció.

La poda de reforma és una operació a la qual s'han de sotmetre necessàriament els arbres mal criats per a que llur fructificació esdevingui regular i abundant.

Per a donar a un arbre desequilibrat la forma de vas, és necessari deixar solament les tres o quatre branques millor situades, més regulars, més fortes ; les altres s'han de tallar totes sense por.

En les branques que queden s'ha de practicar una enèrgica aclarida suprimint les rames espesses i les que es dirigeixen cap al centre de l'arbre, i tallant-les de manera que totes tinguin aproximadament la mateixa força.

Indispensable, en la poda de reforma, és la supressió de la major quantitat possible de rama vella (hoscalls), tallant des de la inserció i no rebaixant com es fa en moltes comarques de Catalunya.

Eines per a poder.—S'usen, generalment, la destal, el podall, el xerrac i la tisora.

La destal és una eina que no tothom sap emprar

demés és perillosa, més lenta i no sempre pot usar-se amb comoditat, sobretot en els arbres espessos. El mateix pot dir-se del podall.

Per això preferim el xerrac per les branques grosses i la tisora per les rametes o brots. Amb tisora la operació és més ràpida (cada cop és un brot que salta) i les ferides queden prou llises per a facilitar la cicatriuzació.

El xerrac serveix principalment en la poda de reforma. No és veritat que el xerrac tingui *mala baba* o *escaldi la fusta*. Per a convèncer-se basta observar que a l'entorn de la ferida feta amb xerrac apareixen també a la primavera numerosos llucs vigorosos.

La poda no és tot.—La poda no és tot. Hi han pagesos que creuen que podant resolen el problema de la producció de l'olivera. Aquest és un error. Demés de podar s'ha d'adobar, s'ha de conrear la terra, s'han de combatre les malalties. Un arbre ben podat, no pot produir si no troba a la terra els aliments necessaris per a nodrir la seva fusta i els seus fruits; o si li manca l'humitat que ha de dissoldre aquests aliments per a que pugui aprofitar-los; o si una invasió de paràsits l'impideix que compleixi regularment les seves funcions fisiològiques.

Com tots els arbres, l'olivera, per a produir amb abundància, demana: adobs, conreu, poda i defensa contra les malalties. Esperar que fructifiqui, si li manca algun d'aquests elements indispensables, és somiar...

RF-1-4

